

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt. 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilat-terben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

HIRDETÉSI DÍJ:
 Minden egyes szó után 100 szögig 2 kr.
 Azonfelül 1 „
 Kiemelt, díszbetűt s körzettel ellátott hirdetésekért természetesen, minden négszög centimeter után 3 kr. számítattik.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Községi közgyám teendői.

A legközelebb kinevezett megyebeli szövetkezett községi közgyámok közzül, hogy teendőiket velem bővebben megbeszéljék — ketten látogattak meg, és különösen arra nézve kívántak bővebb felvilágosítást szerezni: hogy azt az utazási naplót, melynek mintája megyénk közigazgatási bizottságának f. é. 182. számú határozata kapcsában, az árvaszéki elnökség által minden községi közgyámnak már megküldetett, kizárólag a községi előjáróság hónapokénti igazoló aláírására használják-e fel, továbbá hogy miként hajtsák végre a bizottsági határozatot oly községben, a hol nincsen írás tudó egyén.

Nézetemet a két közgyámmal közöltem ugyan, azonban nem tartom azt feleslegesnek e helyütt is közzé tenni, egyidejűleg javasolni minden megyei községi közgyámnak: hogy a „Zemplén”-t hordassák, mert abban is szokta az árvaszék körrendeit közölni, melyeket a közgyámnak ismerni állásánál fogva szükséges. A megyei közigazgatási bizottság az utazási napló vezetését, annak a községi előjáróság által hónapoként teendő aláírását valószínűleg avégből rendelte el, hogy az által a szövetkezett községi közgyám tevékenysége, pontossága ellen őriztessék.

Mint hogy pedig az 1877. évi XX. tcz. rendel, hogy a községi közgyám az árvák személyi és vagyoni viszonyát, a magán gyámok és gondnokok köteletségének mikénti teljesítését is figyelemmel kísérvé, ellenőrizze, a tapasztalt mulasztásokat illetékes helyre bejelentse, sőt halasztatlan esetben saját körében intézkedjék is.

Nézetem szerint a községi közgyámnak a bizottságilag megrendelt naplón kívül tevékenységi illetőleg ellenőrzési jegyzőkönyvet is kell vezetnie. Vezetni kell ez utóbbit annak a közgyámnak is, a ki csak egy községbeli ügyeket kezel.

A kevesebb számban szövetkezett községekbeli közgyám, az utazási naplót a tevékenységi

illetőleg ellenőrzési jegyzőkönyvvel czélszerűen egyesítheti; de oly közgyám a kinek 20—30 községet évenként 12-er kell bejárnia, és így három százszor, sőt többször is kell előjáróságilag azt igazoltatnia, hogy a községben megjelent, czélszerűbben cselekszik ha szinte minden évről külön tart utazási naplót, külön tevékenységi illetőleg ellenőrzési jegyzőkönyvet.

A naplónak tevékenységi jegyzőkönyvvel egyesítését azon okból is tanácsolhatom, hogy ily módon az utazási naplóba a tevékenység is ugyan azon napról lesz beírva a melyben a közgyám a községben megjelent, következésképp ha csak ugyan létezik oly község melyben egy írást tudó sincs, és e miatt a naplót a bíróságilag elrendelt községi aláírással elláttatni nem lehet, — ellenőrizve lesz a közgyám a naplóba vezetett tevékenységi kimutatással, melyet, — miután egyes esetekre és intézkedésekre fog vonatkozni — ha éppen megengednénk is, hogy akadhat oly közgyám aki azt a visszaélést követné el, hogy ha nem volt is a községben, a naplóba mégis beírja ott létét, — a szolgabíró azáltal ellenőrizhet, hogy a naplóba foglalt egyes intézkedésnek megtörténtéről időközben vagy az év végével a községi előjáróságoc kihallgatja.

Tudomása van a közgyámoknak arról, hogy a gyámság- és gondnokság alattiakról nyilvántartást is kell vezetniök. A nyilvántartási mintát ezen árvaszék minden szolgabíró urnak megküldte, és így ha kiadást akarnak meg kimélni, arról magoknak lerovatoztathatják a mintát. Ha pedig nyomtatványokat akarnak birni, tegyenek arról az árvaszéknek jelentést mielőbb, hogy az árvaszék részkre a költség lehető legnagyobb kimelésével az irlapokat elkészíthesse, és megküldhesse.

A napló és tevékenységi illetőleg ellenőrzési egyesített mintákat valamennyi községi közgyámnak e hét folyamában fogom megküldeni.

ALBERT PÁL.

TÁRCZA.

1878. augusztus 12.

Zengj dalt lant, fakadót a szivből; —
 Zengj s fonj üdvkoszorut fejére:
 — Kit szép lelke emelt dicsőkhöz
 S szüzi erénye.

Sirj s örülj ma dalodban lantom:
 Egy szivnek örömet, másíknak
 Bánatát zengd el! Ut az óra, —
 S válni mi fájó!...

Elmegysz, — messze repülsz el; itt hagysz
 Sirva. zokogva utánnad, —
 Légy boldog, — s a hová lépsz, nyiljék
 Rózsa nyomodban!...

Légy üdvöz, légy százszor is üdvöz,
 — Szép lelked ábrándja valósult:
 Annyi borura boldogságod
 Hajnala virrad.

K. E.

Takarón tul.

— Elbeszélés. —

Irta: Farkas Bertalan.

(Folytatás.)

III

„Akkor megy el az ember esze, mikor legjobban foly dolga” — mondja a magyar példabeszéd. (Drasztikus mondás egy kicsit, de van benne sok igaz.) És hogy csakugyan így szokott történni az életben igen gyakran: példa reá Menyhért családja is.

Az öreg tíz tizenöt éven át tisztességesen takargatott, kapargatott, össze is halmozott nem megvetendő vagyon, a mi mind igen derék dolog; hanem hát... hanem hát...

Mikor az emeletes ház felépült, nagyon természetesen következett, hogy az kellő fényvel be is butoroztassék. A luxusra is csak kellett valamicskét adni. És vala Menyhért urnak ez ellen semmi kifogása; mert hiszen hát felesége is azt mondotta.

A nemzeti asszonyból teins-asszony, ő nagysága lett. Magát Menyus bácsit meg kezdték az emberek „igen tisztelt Kérges urnak” szólítani, voltak akik a „tekintetes” titullussal is megtisztelték. Az öreg ur ezt egy kissé nehezen tudta

A „Rongyva” és a „Bozsva” mellől.

Ha az utas S.-a.-Ujhelyből Csörgő, Legenye, vagy Kis-Bányácska és Mikóháza felé megy, látja: mily gazdagon megáldatott a természettől a szemei elé táruló és itt már össze ölekezett Rongyva- és Bozsvavölgy. A völgyet nyugatról határoló hegylánc fában, köben, s ha a vadász vadirtás képen nem üzetnék — vadban is gazdag erdőket, s legelőket tartalmaz; a keleten elvonuló pedig szintén ily erdőket s legelőket, de sőt ezeken fölül, olyan szőlőket is bír, melyek a hírhedett „hegyaljai” jóságban megközelítő borokat is teremnek. A völgy-szántóföldjei leiszapolt agyagból állanak s homok- és márgával vegyülten, első rendű buzát termő talajt képeznek; mely eltekintve nehezebb műveltségétől, és az égaljnak zoriságától, minden növény termesztésére alkalmas. Az ősi szabálytalan szabadságban kanyargó „Rongyva” és „Bozsva” patakok mindkét oldalán elterülő rétség dús, szelíd és tápdús takarmányt terem; fájdalom, hogy ez idő szerint, ezen sok pénzt érő takarmány többnyire az ára adások általönkre pocskoltatik, és a képződött és képződő „lagunákban” rothadván el, csak a lég megfertőztetésére s a vidéknek a járványok iránt fogékonytételére szolgál. És ez a szép, fában, köben, borban, gabonában takarmányban s egyébben gazdag völgy mást nagy veszélyben forog el annyira, mikép talán — legyen a mi jóslatunk az idő által meghazudtolva! — csak rövid évtizedek kellenek, hogy szép erdei elpusztulva, szőlői, szántóföldjei a záporok által lemosva, vízmosásokká barázdolva, rétjei beöntve, vagy elposványosodva, az ország legsivárabb, legszegényebb vidékei közé tartozzék! A gondolkodó ember lelke elborul ennél a szomorú gondolatnál, és azt kérdezi magától: vajjon ez elég láthatólag és rohamosan közeledő katasztrófa a romboló természet visszatarthatatlan keze által okozatik-e és vajjon: emberi eszély és erő által, ki nem kerülhető-e? És még fájóbb lesz a gondolat azon el nem tagadható igazság felfedezésénél, mely szerint a jelzett veszélyt nem a természet romboló keze, hanem első sorban az emberek oktalansága okozta! Hogy most az emberi oktalanság által vert csapáson, bontot ostorral garázdálkodik a romboló természet: az csak okozata az oktalanságoknak!... Az emberek irtották ki a hegyoldalakat kötve tartó erdőséget és ezen erdőpusz-

megszokni, hanem hát lassanként mégis csak bele élte magát, — hiszen a felesége is azt mondta, hogy mindez most már így — dukál. A teins-asszony ő nagysága hajlamot érzett magában, hogy a „jobb házakkal” is ösmeretséget kössön. Az adópénztárnokné, a városi főbíró neje, a pénzügykomisáriusné, a torzsási tisztartóné testi-leki barátnőivé váltak. E jó asszonyságok mind megvoltak áldva leány-gyermekkel, kiket mindannyiszor hűségesen magokkal hoztak, ha a teins-asszony ő nagysága egyegy estélykét adott. No igen, mert hát soireet is csak kellett néha-néha arrangirozni, ezt ő nagysága nagyon belátta, s belátatta kedvcs élete párjával: Menyus ural is: mert hát így szokás ez a műveltebb körökben, így tesz az adópénztárnokné is, a városi főbíró neje is, a pénzügykomisáriusné is, meg a torzsási tisztartóné is így szokott tenni, pedig az csak falun lakik.

Az adópénztárnoknének, meg a városi főbíró nejének, meg a pénzügykomisáriusnének, de meg a torzsási tisztartónének is a leánykái, mind olyan művelt értelmes, finom teremtések voltak, hogy csak-no...

— Pedig még milyen fiatalka: alig tizenegy éves a lellem — szokta volt mondani a városi főbíró neje a maga kis gyönyörűségére. —

Kérgesné teins-asszony úgy kezdette tapaszt-

titás által, lehetővé tették azt, hogy a bérczerek ömlő záporok vizei és a hóolvadáskor képződő víztömegek, a hegyoldalakon megszámlálhatlan vízmosságokat ássanak, és a vízmosságokból lehordott kő, törmelék, homok és földdel a rétséget egy felől beöntették, másfelől, hogy a beöntések által, folyásában feltartóztatott víztömegeket egyes laposabb részekre vessék, hol az egy pár évtized előtt még virágzó rétekből, valóságos „lagúnák” képződnek. És így az erdőpusztítás által, nem csak az emberi kapzsiság által kiirtott erdőtalajok pusztultak el és lőnek még legelőül sem használható és az adót sem jövedelmező haszontalan vízmosságokká, hanem a gazdag rétséget is majdnem haszontalanná tették. Mert a mostmár napirenden levő és csaknem permanens árvizek romboló hatalma sem lehetne oly határtalan, ha a folyók a hegységéből lehordott törmelék, sat. által el nem iszaposodtak volna. Igaz, hogy az áradásokat okozzák a folyók ezer kanyarai is; de hogy p. o. egy év szárad előtt, a szabályozatlan folyók mentiben, a rétek nem pusztultak, nem posványosodtak úgy el mint most, az tény és világos bizonyíték arra nézve: hogy a mostani nyomorúságos helyzetet az oklatalan erdőpusztítások és azoknak kimaradhatlan és kimutatott következményei okozták... Nincs mesze az az idő, a midőn a Kis-Bányácska és Mikóháza fölötti hegyoldal óriási vízmosságai oly öntést fognak az alattuk levő és már ma sem használható rétségen képezni, mely elég nagy lesz arra nézve, hogy a fölötté és alatta elterülő, még a közel multban, s részben ma is gazdag rétségből, a vizek oda szorítása által valóságos mocsárokat vagy örökös vizű tavakat csináljon. A Rongyva mellett, Csörgő és a „Pampalom” között, még már ma is, csak a vad réczék és a bölönbika által lakott 80—100 holdnyi java rét változott mocsárrá... És még nem elég, hogy idáig csak a hegylánc oldalát irtatták ki az emberek. most a „cserzőanyag” a fiatal 10—15 éves erdők fájának a hántsa is fölmerült a magyar pénztelenség tengerének hullámain; és matematikai biztossággal megjósolható, mikép annak, illetőleg a belőle kerülő illusorius haszonnak a kedvéért, a legszebb fiatal erdők is elfognak pusztítani; mert szerintünk két-háromszori lebotolása az erdőnek elégséges lesz arra nézve, hogy az erdők törzsei, végkimerülés következtében, kihajlanak. És a midőn biztosan előálland azon veszély, hogy a letarolt bérczerekről lemosódó kő, homok, föld satb. az egész völgyet eltemesse!... A jelzett veszélyek eltávolítása, illetőleg a völgy megmentésére, egyesek ereje és áldozatkészsége ma már nem elégséges; az összes érdeklött birtokosságnak — minthogy országos intézkedésre kilátás nincsen — kellene oda törekedni, hogy:

1. A még meglevő erdők szabálytalan irtása és pusztítása megakadályoztassék.
  2. Hogy a hegyoldalakon a vízmosta árkokban, gátak és sarkantyúk által, a lerohanó föld, kő, homok és egyéb törmelék felfogassék és a lerombolt fázat befásítás által legalább részben pótolassék.
  3. Hogy a Rongyva és Bozsva vizek szabályozása, mint fölötté sürgős teendő, minél előbb keresszül vitessék, mely művelet — különösen a „Pampalom” gátjának eltávolítása, vagy tetemes alábbszállítása nélkül, alig képzelhető.
- Mindezen célhoz vezetőnek ígérkező és vé-

talni, hogy Zsanétká, meg Juliska — kik szintén fiatalok valának — nem találják elég otthoniasan magokat azok közt a finom modoru „uri” gyerekek között, úgy találta, hogy igen „kirinak” a társaságukból. Ez — valljuk be az igazat — kissé bántotta a jó asszonyságot. Ezen minden áron segíteni kellett.

(Tessék jól megjegyezni, hogy még ez az „uraság” kezdetekor történt.)

— Mődünk, hál' istennek van hozzá, szokta mondani ő nagysága. De már azt csak el nem szivelem, hogy az én gyermekeim felett mosolyogjanak; majd meglátja az adópénztárnokné, hogy én is tudok nevelést adni. Hogy mi is tudunk nevelést adni — igazította ki előbbi szavait a teins-asszony s a Menyhért ur piros-pozsgás arcát gyöngéden végig simogatta.

És a mit a jó asszonyság belátott azt az öreg urnak is be kellett látni.

A nevelés megindult. Egy ideig minden jól ment. Menyhért urnak csupa öröme telt a gyönyörűen fejlődő leánykákban. Zsanétká — rövid idő alatt — egy megtettesült műveltségként tünt fel az atyuska szemében. A nyelvmesterek egymásnak adták a kilincset, csak úgy törték magukat, hogy a kisasszonyt ki m ű v e l j é k.

Menyhért ur egy kicsit megvakargatta az orrát, mikor a hónap elsője következett, s a nagy

lemezett műveletek igaz, hogy sok pénzbe kerülne; de tekintve, hogy általuk nemcsak a réteknél sok ezret tevő jövedelmei biztosítottának; hogy a jelzett és mulhatlanul bekövetkező nagyobb veszély elháríthatatnék: mindenesetre hasznos, és áldásait még a jövő nemzedékkel is érezhető befektetés és intézkedés lenne!... Gondolkodjunk elmondottak fölött most, még a tizenkettedik óra előtt!

K. K.

Levelezés.

M.-Sziget, 1878. aug. 17.

Mi egyben kezdhetném soraimat, mint azon, hogy nálunk is megestek a képviselő választások? megestek többnyire nagy egyhangúság és részvétel mellett. A nép bele unt már nagyon azokba a se hideg se meleg választásokba, melyeknek eredménye mindig csak egy és ugyanaz, hogy nem javulnak semmit általok országos állapotaink. A földműves emberen nő az adó; de senki sem gondol arra, hogy növeltsék a föld jövedelme is. Az iparos hiába igyekező és becsületes, nem bír versenyezni a külföldi minden előnyben részesülő gyári termékekkel. — Szóval az ország zöme, a magyar nemzet teste nem bánja már akárki a képviselő, akármi a kormány; mert látja, tudja, hogy még az abszolút rendszer idejében is jobb dolga volt e mostani alkotmányosnak nevezett állapotnál.

Egyetlen választó-kerület akadt a nagy területű Maramaros megyében, a huszti, a hol a független intelligencia kitűzte az elenzéki zászlót s megkérte az itt is közszeregetben és becsülésben élő sárospataki jogtanárt Krúzselyi Bálintot, hogy engedje meg, mikép reá szavazhasson. Meg is ijedtek a kormány közegek úgy, hogy minden pénzért, hivatalos pressiót és kortes fogást felhasználtak egy orosz nemzetiségű fiatal aljárásbírónak Ilyásevic Jenőnek megválasztása mellett. Krúzselyire a viski magyar népből és az önálló értelmiségből álló igen szép párt 350 választó szavazott s aztán be sem várva a választás végét, mindenki haza távozott. A kormánypárt egész esti hét óráig hordta a falvakról szekereken a részeg és különben is értelmetlen oroszokat s így jutott többségre nagy keservesen. A többi öt kerületben mind egyhangulag választott Tiszapárti képviselőnk van; de mégis a sugatagi kerületben szavaztak, hanem két kormány párti közt.

Olvasom a lapokban, hogy Zemplén kitett magáért, mert juttatott minden pártnak; ez is ritkaság.

De legyen elég a választásból.

Időjárásunk folytonosan esős; annyira, hogy ez elrontotta a különben jól mutatkozó aratást és elrontja most a szénatarakást. — A tengeri erősen nő; de nem igen érik. Majd beáll hirtelen az ősz és a korai dér szokás szerint leforráz mindent, úgy, hogy csak tarlózni kel össze valami hasznavehető a szegény gazdának.

Nagy károkat okoztak itt mindenfelé a tavasz óta mindjárt-mindjárt előforduló árvizek. — Szépen mutató vetések beiszapolattak, feltakart szénák elusztak s a szálazás folyton gátolva volt. Nagn dolog a szegény maramarosi népre ez a szálazás; ha nyáron át ebből nem keres egy kevés pénzt; akkor sem az adóját nem tudja fizetni, sem télen

piros szatyán-bugyelláris tartalmán könnyítették a „tanár” urak; hanem hát ezt túrni kellett.

— Jah, hiába! másként nem megy szokta mondani a teins-asszony is.

Juliska 3—4 évvel volt fiatalabb Zsanétkánál; de már őt is csakugyan befogták a „nevelő műhelybe.”

Történetünk kezdetén — miként láttuk — Zsanétká már tökéletesen ki volt „művelve”; Juliskára azonban csak nem akart ragadni a külső máz, ő rajta még mindig érintetlen volt, — mint a fésző virágon — az eredeti himpor.

A mamának ez nem igen tetszett, Zsanétká is idomítgatta az egyszerű gyermeket; de csak nem akart rajta fogni a „jó szó.”

— Oh, ha te is oly művelt volnál, oly lángelméjű, kedves Juliskám, mint testvéred... sohajtott fel gyakran ő nagysága.

— Hát nem vagyok-e elég okos? kérde Juliska szerényen.

— Ez nem elég — vágott közbe — Zsanétkisasszony. Elég gazdagok vagyunk arra, hogy kissé büszkéek is lehessünk. Hányszor tanítottalak, hogy ha köszönsz: elég csak fejedet megbillenteni. Te mindannyiszor elkiáltod, hogy „alászlógája.” Pedig ez igen közönséges. Valóban gyakran pirulnom kell érte.

— De hát, édes istenem! miért ne fogadjam

át lopás nélkül megélni. A nyáron pedig nem igen lehetett szárazni. A szálazásra szánt gyönyörű fenyőfák ott hevernek szerteszét a fűzesekben és szántóföldeken, úgy, a mint a rohanó árvizek elragadozták; nagy munka és sok költség kell míg ezek ismét egyívé hordatnak, összefuratnak és így tova szállíthatók lesznek.

A gyümölcs termés általán véve jó. Szilva és mogyoró nincs ugyan annyi mint tavaly; de a magunk szükségletén felül jut kivételre is szépen. — Alma, körte bőven; barack kevés van; minthogy fája sem igen állja ki a mi éghajlatunkat.

Egy-egy helyen tesznek kísérletet a szőlővel és van eset, hogy jól megtermett; sőt a korán érő be is ért; most a beérésben nem igen biznak.

Vederemo!

r. l.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Örvendetes eseménykép jelezük: miszerint S.-a.-Ujhelyben egy „Általános ipartársulat” szervezése céljából mozgalom indult meg, melynek élén, mint kezdeményező Szöllősi Gyula és Bánóczy Kálmán urak állanak. Az eddigi aláírások után itélve a társulat megalakulása bizonyosnak mondható, mely érdekekben már közelebb gyűlés fog egybehivatni. Ha figyelembe vesszük azt: hogy nálunk a szakszerű ipartársulatok nem egyebek, mint az elavult és a törvény által megszüntetett „czeh”-eknek lényegében mi változást sem szenvedett újabb kiadásai, s mert ez alakulandó egyeslet éppen a törvény és a fejlődő ipar követelményeinek akar megfelelni; az abban való részvételre, minden művelt iparos és kereskedő utalva van. Reméljük is: hogy iparos polgártársaink tömegesen fognak belépni a társulatba, s a netalán ellenkező irányú agitációktól magukat megfélemlítettni vagy eltántorítottatni nem engedik.

A „Gixer” daltársulat által, a s.-a.-ujhelyi önk. tüztöltő egyeslet zászlószentelési költségeinek fedezésére rendezett hangverseny f. h. 20-án a megyeház nagy termében, diszes közönség részvétele mellett tartott meg. Nem akarunk sokat és nagyot mondani, de be kell ismernünk: miszerint műkedvelők által rendezett e fajta estélyek között még eddig itt tudunkkal egyik sem elégítette ki annyira a közönséget mint ez. Farkas-Évva Jolán zongora játéka, mely a legszebb magyar dalokat fűzte koszoruba, zajos tapsokra ragadta a közönséget, s midőn az élénk felhívásra ismételnie kellett volna azokat, tovább fonta a fűzért, mint amelyben ő kifogyhatatlan tud lenni. A magán énekek hasonló arányban érdemelték ki a tetszés és elismerés nyilvánítását. Dr. Sebeők Antal ur „Provence”-i magán dalában valamint Grün József ur magyar népdalában gazdagon tárták föl ama kincset, mit édesen tolyó tenor-hangnak neveznek, s a mely kincsnek mindketten birtokában vannak. De ha a magán részletek külön-külön idéztek elő kellemes benyomást, összhatásukban a karok működése sem állt alább; a harmonia tisztasága különösen a piánoknál tünt ki, jelölül annak: hogy minden egyes hangnemmél szakképesség kelt birokra, s mint ilyen, például az „olasz salátában” a legnagyobb nehézségeket könnyű szerrel küzdötte le. Szóval a hang-

szívesen a más szíves köszönetét? választott Juliska pityergésre hajló hangou.

— Miért, miért? azért, mert az nem divat, mert az nagyon parasztos.

És a mama szent igazat adott a művelt-lelkű Zsanétkának.

Szegény Juliska, sokszor olyan leczkéket kapott, hogy lágy szíve egészen elszorult s nagy nyílt szemébe könnyek lopóztak.

Menyhért ur idáig csak hallgatott, hanem midőn látta, hogy már ez több, mint a mennyit be kell látnia, kissé keményebben talált fel-pattani, hogy: elég lesz már a „jóból.” Oda ment a szepegő leánykához s fürteit szeliden megsimogatva harmatarczára tőle kitelhető gyöngéd csókokat halmozott; magához ölelte, szívéhez szoritotta s úgy tetszett neki, hogy a magas műveltségű Zsanétká mellett igen szereti a szende Juliskát is, s valami mintha azt sugta volna, hogy a legédesebb apai örömet még Juliska fogja számára megszerezni.

A fiatal leánynak oly jól esett az apai ölelés; felvidult azonnal, mint futó permeteg után a tavaszi táj.

(Folyt. köv.)

verseny valamennyi részleteiben, Dongó Géza ur humoros felolvasását is beleértve, a jól sikerült jelzőt kiérdemelte; miért is úgy a kezdeményező, mint az abban közreműködött uraknak a közönség nevében elismerésünket fejezzük ki, kikérve, hogy jövőben is hasonló jótékony czélok érdekében és minél többször szerezzenek ily élvezetes estéket közönségünknek. Megemlítjük még: miszerint a hangversenyt táncmulatság zárta be, mely aranyos jó kedv között majdnem hajnalig tartott.

Knopfler Sándor s.-a.-ujhelyi néptanítótól Lövy Adolf kiadásában, „Zemplén megye földrajza” czímen egy igen nevezetes tankönyv jelent meg népi iskolai tanulók számára. Szerző e munkája által a tanítás mezején egy egész új eszmének ad életet, mely még eddig, bátran mondhatjuk, még csak megkísérelt sem volt. A tanuló e rendszer szerint mintegy az iskola udvaráról indul földrajzi utra s mindenekelőtt szülőhelye, annak környéke valamint a megye és kerületével ismerkedik meg s csak azután megy tovább míg végre az egész magyar birodalom, a vele határos országok, Europa és a többi világrészek ismeretét szerzi meg magának. Szerzőt munkája kidolgozásánál azon nagyon helyes elv vezette: hogy addig, míg valaminek fogalmát meg nem magyarázta, arról említést sem tesz, s ami legfőbb: a tananyagot a legszükségesebbre korlátozza. A ki e könyvecskét átlapozza meg fog győződni róla: hogy az tanítómunkában nagy hézagot pótol, de egyszersmind elfogja ismerni: hogy szerző egy nem csekély fáradsággal járó munkát irt s adatait az idevágó legjelesebb tankönyvek mint nemkülönb a megyei levéltárból szerezte be, s történelmi részénél Fényes statisztikai műve mellett még Szirmay „Notitia”-it is figyelembe vette. Megjegyezzük még: miszerint e tankönyvet a megyei tanfelügyelőség is átvizsgálta s azt Zemplén megye összes népiskoláinak ajánlotta. Mi kik szintén átvastuk e művet, csatlakozunk ez ajánlathoz, figyelmükbe ajánlván nemcsak megyénk néptanítóinak de a szülőknek is, kik általa a házi nevelésnek hiányait a gyermekre nézve igen értékesen pótolhatják ki. A könyv Lövy Adolf könyvkereskedő mint kiadónál kötve 28 krért meg szerezhető.

Midőn pár év előtt dr. Deutsch Ferencz, jelenleg m. kir. honvéd főorvost, a fogászat terén külföldön tett tanulmányainak bevégezte után üdvözöltük mint olyat, ki specialiter hivatta lesz városunkban az ide vágó bajokban gyökeres segílyt nyújtani, tettük ezt a szenvedők, de más részt Ujhely emelkedése érdekében. Most pár év után meg győződünk arról: hogy e rövid időköz alatt a tisztelt orvos ur működése szép és, gazdag eredményt mutat föl: Muzéumában 100-on felül meg azon gypszmintázatok száma, melyek szerint részint egyes fogakat, részint egész fogsorokat készítet, míg a jegeczarany valamint fonsorrallai tömetek, műtői fogtömések, huzások és tisztítások száma az ezeret meghaladja. E szép számhoz nem kell kommentár s ha e körülményt lapunkban megfölemlítjük, tesszük csupán egykori ajánló soraink igazolásául s ujjmutatásképpen azokra nézve, kik jog-bajokban alapos és szakértői segílyt igényelnek.

Felhívás. A s.-a.-ujhelyi rk. nagy-gymnásiumnál az 187⁹/₁₀-ik tanévre a tanulók beiratása folyó hó 29, 30-és 31-én történik. Az első osztályra jelentkezők korukat keresztlevelel tartoznak igazolni; a többi tanulókra nézve az intézetnél szokott fölvételi szabályok a kötelezők. S.-a.-Ujhely, 1878. aug. 19. Az igazgatóság.

Porges Károly igazgatósága alatti bécsi kereskedelmi szakiskola, mint azt az onnan hozzánk beküldött értesítvényből látjuk, jövő iskolai évvel, fenállásának tizenegyedik évébe lép. E tanintézet mintául szolgálhat, úgy szervezetét, mint a már elért eredményeket illetőleg; nemcsak az által, mert az iskola berendezése az üzletvilág minden irányu kívánalmának megfelelő (t. i. az intézetben két évi tanfolyam van ifjabbak számára, egy egyéves és egy hathónapos tanfolyam, nemkülönb vasuti és távirásztati tanfolyam azok számára kik előre haladottabbak), hanem az által is, hogy az igazgató, kiterjedt összeköttetéseinél fogva, képes tanítványainak megillető elhelyezést biztosítani. Ez az előny a székváros czégei részéről teljes elismerésben részesül, mert ők az intézetből jeles kereskedő-ifjakat nyerne, s az intézetben tanulók szülői nyugalommal nézhetnek gyermekeik jövőjének elébe, ha egyszer őket Porges igazgató gondjaira s vezetésére bízzák. — E már tizenhárom éve nyilvánosságra jött tények bizonyítják, hogy itt lelkiismeretes eljárással van dolgunk; mert bármely intézethez, a nemzeti bankhoz, hitelintézethez, angol-bankhoz, vasut igazgatóságokhoz, több nagykereskedő házakhoz forduljunk: mindenütt találhatunk alkalmat oly ifjakat, a kik az említett minta tanodában végezték tanulmányaikat, és akik gyakorlati képességüket tanusító működésük alapját a mondott intézetben nyerték.

Assicurazioni Generali. Folyó hó 12. tartott meg Triestben az „Assicurazioni Generali” részvényeseinek közgyűlése. Ezen, csaknem egész Európában elterjedt, fényes és szilárd alapon nyugvó, hírnévnek örvendő biztosító-társulat immár túlélte áldásdus működésének 46-ik évét, s teljes megelégedéssel emlékezünk vissza ama eredményekre, melyeket ez intézet 1877. évben is megért. A társulat által üzött egyes biztosítási ágakat illetőleg a tüzbiztosításnál a készben bevett jutalomdíjnak 45%-ka 1.411,543 frt 95 krban díjtartalékra, és áthozatra 51,233 frt 17 kr., az 1876. évi 1,396.144 frt 75 kr., illetve 98,631 frt 51 kr., ellenében az 1877. évi december 31-én folyóban levő kárek fedezésére elhelyeztetett. — A függőben maradt károokra való tartalék az elemi ágakban 680,271 frt 13 krt tesz. A díjgyegek és a jövőendő üzletévekben beszedendő díjösszegek 11.466,002 frt 96 krt tesznek, ellentétben az 1876. év végével eredményezett 11.216,541 frt 36 krral, s ez összeg a mérlegszámlából tökéletesen kihagyott. — Az életbiztosítási osztály tartalékjai 13.726,957 frt 79 kr., ellentétben az 1876-ki 12.161,691 frt 63 krhoz, s vonatkoznak 57.521,363 frt 95 krra rugó tőkerekre és 390.309 frt 70 krnyi életjáradékra 38,952 darab biztosítási jegyekben. A tulélesi biztosítások kiválasztása után az év végével érvényességben maradó halálesetirei biztosításra szóló tőkére 18% tartalék eredményeztetett. — A függőben maradt károokra való tartalék 168,972 frt 51 kr. A nyereségi tartalék az elő évi 1.664,384 frtről 1.675,233 frt 70 krra rugott. Az 1877. évben a készben levő tartalékok 684,892 frt 12 krral gyarapodtak s összesen 17.794,212 f. 25 k. tesznek, ellentétben az 1876. é. 17.109,320 frt 13 k. összeggel. A társulat rendelkezésére áll továbbá egy 4.200,000 frtnyi alaptőke s az évenkénti díjbefizetésekből az elemi osztályban 7.500,000 frt, az életbiztosítási osztályban pedig 2.500,000 frt remélhető. Az 1877. évben 15,729 kárért kifizetett 6.488,909 frt 80 krral a társulat által fennállása óta kárként kifizetett összeg 122.988,891 frtot tesz ki. — A közgyűlés határozata folytán az osztalék minden egyes részvényre, 122 frank aranyban lett kiszabva. — E számok elegendő bizonyosságot adnak arról, hogy e régi, jó hírnévben részesülő társulat nemcsak hogy sok ezreknek mindig növekedő bizalma által tiszteltetik, de hogy vezénylete a vállalat érdekeit is szintoly tapintatosan mint eredménydusan kezeli.

A szőlő fűrtök csomagolása. E tárgyról a „Borászati Lapok”-ban közölt czikkéből adjuk a következő gyakorlatibb értékű adatokat: Különösen messzebb vidékekre a vékony héjú, puha, leves, tömött fűrtü fajok roszul állják ki az utat, elküldésre husos, ha nem is épen ropogós, tökéletesen érett és inkább laza mint tömött, középnyag-ságú fűrtöket válasszunk. A szedést mindenkor derült, napos időben és ekkor is a délutáni órákban végezzük, midőn a harmat, mely őszkor mindig nagyobb szokott lenni, már tökéletesen felszáradt, mivel a nedvesen elrakott fűrtök hamar megpenészednek, elromlanak. A szedő kosár ne legyen nagy, hogy a fűrtök egymást össze ne nyomják. Csomagolás előtt pedig minden fűrtöt gondosan átnézzünk, és a rothadt, törődött, szóval hibás bogyókat ollóval csipjük ki. A csomagolás kosarakba, ládába és hordóba történik. A kosár, mely leginkább van használatban, és igen helyesen, ne legyen nagy vagy magas, mert különben a felső fűrt az alsókra nehezdedve, azokat igen megnyomják, de a vasuton vagy gőzhajón a nagy vagy nehéz tárgyakkal — mint ismeretes — nem szoktak valami csinján banni. A czélnak jól megfelelnek a közönséges fekete házi kosarak, még jobban pedig azok a gömbölyű födelű kosarak, melyekben Olaszországból szállítatik a gyümölcs hozzánk, mert azok, ha tele vannak, 6-7 klgnt nyomnak, és így ember által könnyen kezelhetők. Rövidebb, 8-10 napig tartó utra a legczélszerűbb pakolás az, ha a kosár fenekére és oldalára szarától megfosztott szőlőlevelet rakunk és minden fűrtöt ismét egy levél közepére téve, a mennyire veszély nélkül lehet, szorosan egymás mellé a kosárba helyezük. Az első rétegre következik azután a második, erre jó a harmadik; így folytatatik e művelet azután mindaddig, míg a kosár meg nem telik. Czélszerű rakás közben néha öklünkkel a kosár oldalait megvergetnünk, hogy a fűrtök annál szorosabban simuljanak egymáshoz és a netaláni hézagokat kitöltseik, mert ezzel elejét vesszük annak, hogy utközben roskadjanak össze. Midőn a kosár megtelt, annyi levelet teszünk a felső rétegre, hogy az a kosárból valamivel kiemelkedjék és azután a fedő vagy erős zsákvászón varatjuk rá, és utra készen áll a kosár. Így elrakva, mind negyves fűrt körül lesz véve levelel, és ha netalán egyik-másik rothadásnak indulna is, a levél nem igen engedi tovább terjedni. Azt, hogy a csomaglásra használandó leveleknek szintén szárazoknak kell lenniök, talán mondani is felesleges. Franciaországban a fűrtök újságpapírosba gyöngyöl-

tetnek és egy erre alkalmas fü leveleivel vétetnek körül, az első réteg után vékony, hajlékony füvesz-szők huzatnak a kosáron és újra levelel takartatnak be s így folytatatik, míg a kosár meg nem telik. A levelek és füveszszők is ruganyosak lévén, minden zuzódás nélkül messze vidékre szállítható a szőlő. Mint említém, a kosarakon kívül ládába is lehet csomagolni, csak hogy itt nem szőlőlevelet, hanem újságpapírost használunk, melyben minden egyes fűrtöt gyöngyölünk, és úgy rakjuk el a ládába, a hézagokat pedig a könyvkötőnél kapható papíros hulladékkal töltjük ki. Vagy papíros helyett tökéletesen száraz erdei mohát is használhatunk. A buza-korpa, sarju szénacs ezekhez hasonló anyagok mint pakolásra inpracticusok, elvetendők. A ládának itt sem szabad nagyknak lenni, és fogantyúval okvetlenül ellátva, mert különben úgy dobáltatik a láda egyik oldaláról a másikra. Ha a láda oldalára szelelő lyukakat furunk, az csak előnyére leend a szőlőknek. Énnél czélszerűbb egy másik francia pakolási mód s mely abból áll, hogy körül-belől 30 cm. átmérőjű és 8-10 cm. magas, majdnem papíros vékonyságú fából készült jobozokba oly szorosan rakatnak a fűrtök egymás mellé, mintha szemenként tétettek volna bele, a mutatkozó hézagok pedig vékonyra vágott papíros darabkákkal tömetnek ki. A földel reá erősítése után 10-20 darabonként egy nagyobb ládába úgy rakatnak egymásra, hogy ott sem tudjanak mozogni, és ebben szállítatnak azután rendeltetésök helyére. Igaz, hogy ez a többi csomagolási módoknál valamivel költségesebb, de a távol külföldre szállítandó szőlők, különösen a finomabb asztali fajok, melyek jobban fizettetnek, megérdemlik, hogy így csomagolva küldessenek el. Szintegy e mód szerint kell a kiállításra szánt szőlőfűrtöket is csomagolni, hogy sértetlenül érkezzenek rendeltetésük helyére. És most szóljunk még pár szót a hordóba való csomagolásról. Hordóba ép úgy szokás csomagolni, mint ládába, de én ezt nem tartom czélszerűnek, mert a hordó másképp nem igen továbbítható, mint ha úgy gurítatják, már pedig ily bánás mellett a legjobban elpakolt szőlő az uton bizonyosan tönkre fog menni. Ezt tehát ne alkalmazzuk. Az elküldendő szőlőt a vasut- vagy gőzhajó állomásra mindenkor ruganyos kocsin vagy ennek hiányában kézben vagy fejen eszközöljük és s ohasem közönséges rázós kocsin. Továbbá, ne adjuk fel lassu szállítmánykép küldeményünket, hanem mindenkor mint biztosított idejű gyors árut. Igaz, hogy ekkor többbe kerül, de biztosan tudjuk, mikor ér szőlőnk rendeltetése helyére, és hogy a hosszú utat is aránylag rövid idő alatt téve meg, elromlani nem fog.

Uj kukoriczafaj. Ámbár az Egyesült-Államok sok vidékén a kukorica termelése már is temérdek, most kilátásban van, hogy az még nagy mérvben fokoztatni fog, és pedig a nélkül, hogy ezen művelési ágra szánt terület kiterjesztessék. Egy új faj a kukoriczának, mely gondos hybridisátiónak eredménye, hozatott a piacra, mely — ha mind igaz, mint róla mondanak — felemelendi ezen gabnanem holdankénti termését. Szárai 2¹/₂-3 méternyi hosszúságúak, s mindegyike 4-10 csövet ad, melyek 21-26 centiméternyi hosszúak. Ezen új fajt „Javitott szaporának” (improved prolific) nevezik: magszeme fehér és belőle oly liszt készíthető, melynek ize s színe a buzalisztehez hasonlít. Korábban érik mint a közönséges fajták s csövei rendkívüli száma folytán egy „acre” termése átalagosan 100 „bushelre” (Bushel megközelítőleg = 1 pozsonyi mérővel. A termés tehát kat. holdankint = 87 és fél hectoliter (140 pozsonyi mérő.) — becsültetik, jól mivel földön. — (1 bushel majdnem annyi mint 1 pozsonyi mérő.)

A Phylloxera ellen való szer. A Girondeban egy bortermesztő azt találta fel, hogy ha számóca növények ültetnek a venyigék közé, a phylloxera kipusztul. Egy a számóczán létező parazita megöli a szőlő ellenségét.

A., Magyarország és Nagy v.” 33. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom. Szöveg: „Milton tollba mondja az „Elveszett paradicsom”,-ot.” — A magányban. Költ (Dengi János.) — A mit a szomorufüz beszélt. Rajz (Kisfaludi Atala.) Vége. — Az elzárt gyámleány. Vig elbeszélés. (Degre Alajos.) VI. folytatás. — Az óriás-kigyó. — Egy egyiptomi királyleány. Történelmi regény. (Irta Ebers György) XXXII. folyt. — Egy fölösleges emberről. Rajz. (Baradlay Sándor.) — A párisi közkiállítás. — Az emberiség haladása. (m. t.) Vége. — Dinnye-szüret. — Különfélék. — Betű-rejtvény. — Sakfeladv. — Szerkesztői üzenetek. Rajzok: „Milton tolba mondja az „Elveszett paradicsom”,-ot.” — Dinnye-szüret. — Az óriási kigyó. — A párisi kiállításból: A kényelmes látogató. A khinai pavillon.

Nyilatkozat.

A Zemplén augusztus 8-iki 31. számában ifj. F. L. P. GY. és H. J. urak által tett nyilatkozat személyemet illető vég pontját midőn meg köszönöm a tisztelt uraknak, kötelességem kinyilatkoztatni; miszerint az nem felkérésem folytán lett közzé téve, mivel én politikai cselekményemért felelni senkinek nem tartozván igazolásra nem szorultam.

S.-a.-Ujhely, 1878. augusztus 16.

DÓKUS GYULA.

Csarnok.

A bialai camaldulens zárdában.

— Lengyelországi naplóból. —

Pünkösöd első napja volt. A fákon fiatal lomb-sátor díszlett, s a madarak örvendve az üde zöldnek, újra dalolni kezdték, míg a szertejáró emberek szívében legalább pillanatokra elnyugodtak a köznapi érzelmek, ünnepélyes eszméknek adva helyet. Egész Krakkó hemzsegett az utcáin tolongó néptől, mint egy telt méhkas. A százados harangok ünnepélyes lassúsággal zúgtak, az istenházába hiva a népet. Majd elhangzott a harangzúgás, de megszólalt helyette a székesegyház orgonája, s belézengett a hívők ájtatos zsolozsmája.

A város összes templomaiban folyt már az istentisztelet, csak a távolból lehetett halk harangzúgást hallani, s a hang felé roppant csoportokban tódult a nép énekelve, s templomi zászlókat vive.

Tudvágyam, — vagy minek szépítem, kíváncsiságom, — felébredt, s egy közelemben állótól megkérdeztem, hová tódul e népség, honnan jön a harangzúgás? „A bialai camaldulens zárdában ma bucsu van;“ volt a rövid felelet, de elég felvilágosítás arra nézve, hogy magam is a zárdák csoportjához csatlakozzam. Nem, mintha nagy barátja volnék a vallási tüntetéseknek, mert ezeket magokban véve nem tartom üdvöztöknek, de óhajtottam a zárdát és lakóit látni.

A zárdá két órányira fekszik, Krakkótól, magas, erdőséggel fedett dombon. Az erdő már egészen népes volt, a mint odaéertem. Tarka vászonsátrak voltak szerte felállítva, melyek alatt a lengyel atyafiak zajosan mulattak. Néhol hinták valának a fákra felkötve, melyeken a lengyel leányok legnagyobb hidegvérűséggel hintáztatták magokat. Másutt vasárnapi lovaglók mutogatták eseten ügyességeiket, kiabálva torkuk szakadtából, s hajkurászva a szegény párákat. Mindez oly különös vegyületet képezett, hogy hamarjában tétovázni kezdtem, nem tudva hol vagyok.

A szülő édes nedvétől, vagy talán helyesebben a vutkítól nagyon is költőietlen felhevülésbe jött mulatók kiabálásairól itélve csapszékben, míg az ég és föld közt kalimpáló hintákról, s a nyargaló lovakról itélve könnyen circusban hihettem volna

magamat, ha a zárda harangja meg nem szólal ujra, figyelmeztetve, hogy itt bucsu, sőtám célja pedig odább van.

Minél jobban közeledtem a zárda kapujához, annál több ki és be menő néppel találkoztam, míg végre behaladtam a boltozott kapu alá, hol szent képeket, gyöngyöket, s olvasókat árultak, a legkellemetlenebb szívességgel igyekezve a jövő-menők nyakába varrni, — persze mély zsebbe nyúlás mellett vásári portékájukat. —

Nagy kedvem lett volna a jeruzsálemi kufárok-kal végbemenet jelenetet ismételni.

A mint beljebb haladtam, olyan ellentétben állott a sok népség, azon csenddel, a mellyel járt, kelt, mint egy kihalt pusztá, egy nagy városi piaczcza. Mindenki felve lépett, mintha átallaná megzavarni a csendet, mely itt egész éven át uralkodik; mert e zárda kapuja egy év alatt csak egyszer nyílik meg az idegenek előtt, pünkösöd első napján.

Legelőször a templomot néztem meg. Az ájtatos nép már a templom lépcsőinél térdre hajlott, s így csuszott a fő oltárhoz, hogy annak szőnyegét megcsókolja. A templomban padok nincsenek, csak a kápolnában van egy szék, a szerzetesek részére. Jellemző, hogy e helyen minden fehér; az oltár fehér márvány, valamint a köveket is, a templom hajója fehérre van festve, képek pedig nincsenek.

Már az egész templomot bejártam, a mint az egyik kápolnában egy szerzetest pillantottam meg, fehér daróc csuhában, derekán vastag szőrsinorral átkötve, haja és bajusza leborotváltva, alán pedig melle közepéig érő fekete szakál volt. Tekintete meredt, szeméi beesettek valának, arczsontjai erősen kiállottak, s arczán beteges sárga szín ömlött el.

Kiváncsiságomnak nem tudva eléggé parancsolni pár lépéssel közelebb mentem, de a zajra, mely közvetlen mellette volt, felnézett, s észrevéve fürkésző tekintetemet felhuzta szőrkámszáját, s elfordult, bevágva utját kíváncsiságom kielégítésének.

A templomból az oltár melletti lépcsőkön lementem a földalatti helyiségekbe, melyek magas bolthajtásos, oszlopokon álló termek; ezeknek egy része temetkezési helyül használtatik, míg a többi jelenleg üres. A sirboltban a falak fekete félkörökkel vannak fedve, melyekben a megholt szerzetesek felvett nevei olvashatók.

A mint itt, e sötét földalatti helyeken egyedül, barát nélkül bolyongtam, olyan sötét gondolatok keltek fel bennem, melyektől szabadulni nem tudtam. Eszembe jutott Eötvös „Kartauzi“-ja, s az eszmétársulás folytán feltámadt bennem a gondolat, ki tudja mennyit szenvedtek e férfiak, kiknek emlékét, csak egy keveset jelentő, s hallgató név jelöli? ki tudja, mily keserű tapasztalások hozták ide, ez eleven holtak lakába, hova csak belépni lehet, de ki nem vezet ut innen, csak le a sirba. Talán keresték az élet rózsáit, s a durva tövissek vérgé sebték szívüket; talán óriási vágyak ösztönözték nagy tettekre lelkeiket, s a rut emberek i igysége meggátolá ezeket véghez vinni; talán repülni akartak fel a magasba, felemelkedni e sártömből, felsza-

badítani a lelket kötelekei alól, élni az eszmék, a képzelet honában, de a való felébredt az őket, s a keserű csalódás elveve az élet kedvet, s ide száműzte a világgyűlölet...?!

De nem csoda, hisz a való oly zord, oly ijesztő, hogy a lélek akaratlanul is vonzódik az eszmék, az ábránd világa felé, enyhülést keresve fájdalomak ellen. A lélek azt hiszi, hogy az ábrándozás enyhülést ad, mert pillanatokra feledtetni velünk azt, a mi fáj, rajzolva élénk rozsaberekeket, örök tavaszban viruló tájat, önzetlen barátot, örök szerelmet; pedig dehogy! a szép álom után, csak keserűbb a való, s fájóbb annak elviselése, hogy rozsaberek helyett, tövis van utunkon s a tavaszt tél... az enyészket szaka váltja fel.

De megyek e helyről, mert e penészes földalatti levegő, még bennem is felkölti a melancholiát, és engemet is olyan elfogult pessimistivá tesz, mint a milyen sok van a mostani fiatalok közt.

A mint a sirboltból feljöttem, a priornál, Seraphinus Crocettinél elmenttem be magamat egyik szerzetessel, ki mint idegent, lehető szívesen fogadott. Itt volt alkalmam a szerzetes lakot közelebről megtekinteni, melyek mindenike magas palánkkal elkülönített kert közepén áll.

A cellák butorzata, a lehető leggyéresebb. Egy szalmazsákkal, szalma párnával s durva pokróccsal felszerelt ágy, mellette imazsámoly feszülettel, asztal s pár szék, minden fehérre festve.

A prior szívesen beszélt, s tőle megtudtam, hogy a kolostor Vorszky Miklós adományából épült; 25 szerzetesnek szolgál lakhelyül; foglalkozásuk kertészkedés, imádkozás, harangozás s apró kézi munkák készítése. Beszélgettünk mi hosszú ideig, de csak keveset értettem meg beszédéből, lévén az, az olasz, latin, francia és lengyel ayelvnek olyan keveréke, a milyet még nem hallottam; de ezt én azon körülménynek vagyok hajlandó felrovnai, hogy ritkán szokott társalogni, mert évenként, csak pünkösödkor jön össze idegenekkel, egymás közt pedig, pár napot kivéve, egész éven át nem szólnak egyebet, mint: „memento mori.“ s így egészen a belső elmélkedésre, gondolataiknak és érzelmeiknek pedig magukba zárására vannak utalva.

A mint megköszönve a prior felvilágosításait, távozni akartam, egy kis ezüst érmet tett kezembe, e szavak kísérete mellett „memento mori.“ S figyelmeztetése nem is maradt következés nélkül, mert hazamenet tarkábbnál tarkább gondolatok cikláztak agyamban, s a komor, szenvedélytelen arczok, bágyadt tekintetükkel, mosolytalan ajkaikkal még sokáig lebegtek szemem előtt, míg nem a nagy város tarkaságai ki üzték ez eszméket agyamból, hogy másoknak adjanak helyet.

RÁCZ ISTVÁN.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMEÉR.

Papír részletekben!

Papirkereskedők és könyvnyomdáknak.

Mindennemű

levél-, író-, nyomtató- és

osomagolópapír

a legnagyobb választékban kapható

Bécsben, I. Wolfengasse Nro. 3 alatti papirgyári raktárban. 3-6

Minták kívánatra bérmentesen küldetnek.

Porges kereskedelmi szakiskolája

Bécsben,

II. Praterstrasse Nro 15.

Bérleti jelentés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a nagymihályi—vinnai uradalomhoz tartozó **koreshnák**, nevezetesen. K-Zalacska, Lucska, Gézsény, Jesztreb, Csecehó, Verbócz, Kuszín, Kalusa, Hlivise, Vima, Banka és Kurecska, 1878. év október 1-sőjétől nyilvános árverés vagy zárt ajánlatok alapján 3 egymásután következő évekre 1878. szeptember 12-én reggeli 9 órakor a nagymihályi uradalmi irodában a legtöbbet ígérőknek bérbe fognak adni.

A bérleti feltételek fentnevezett irodában betekinthetők.

A nagymihályi uradalmi igazgatóság.

1-3

KERESKEDELMI SZAKISKOLA Bécsben

(II. Praterstrasse Nro 15.)

Igazgatója Porges Károly.

14-ik évfolyam.

3-6

Ezen, az 1878. február 27-én, a törvények alapján szervezett magán tanintézet, tizenhárom évi fenállása alatt betöltte azon kitűzött célját, hogy alaposan jeles kereskedőket képezzen ki. Ezrekre megy azon ifjak száma, akik onnan kerültek ki, s akik itt élvezvén a tanítást, ennek köszönhetőik jövőjük biztosítását; mert az igazgatóság kötelességének ismeri, hogy végett hallgatóit illendően elhelyezze.

Az eladások szeptember 16-án veszik kezdetüket. Beiratások szeptember 2-től eszközölhetnek. — Értesítvények díjmentesen.